

Årsrapport 2018 Gjovik Krisesenter IKS

*Et interkommunalt selskap for kommunene Gjovik, Vestre Toten, Østre Toten,
Nordre Land og Søndre Land*

Innhold

Innledning	3
Om virksomheten og formålet med krisesenteret	5
Etiske retningslinjer og viktige verdier i vårt arbeid	6
Organisasjonsform	6
Styrets sammensetning	7
Styresaker	7
Krisesentersekretariatet	8
Samarbeid med tjenesteapparatet	8
Beboere og botilbud	10
Tilbudet til kvinner	11
Tilbud til menn	12
Tilbud til barn	12
Vold mot eldre	13
Dag og samtaletilbud	13
Telefontilbud	14
Rosa-prosjektet	14
Tolk	14
Egen hjemmeside	14
Botilbudets begrensninger	15
Brukerevaluering	15
HMS og sikkerhet	15
Taushetsplikt	16
Politiattest	17
Sykefravær	17
Ytre miljø	18
Personal	18
Aktiviteter og kompetanseheving	18
Gaver	20
Nye lokaler	20
Økonomi	20
Statistikk beboer	Feil! Bokmerke er ikke definert.
Statistikk Dagbrukere	31

Innledning

Vold i nære relasjoner er et viktig satsingsområde for regjeringen. Vold i nære relasjoner har et betydelig omfang og utgjør både et kriminalitets- og folkehelseproblem

Regjeringen.no.

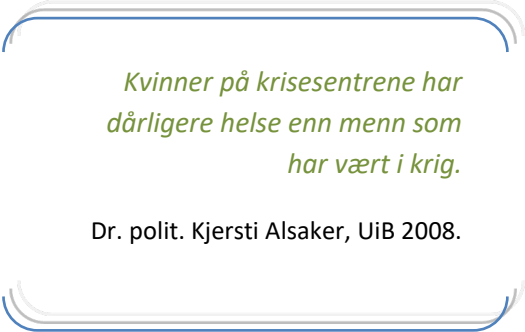
I 2018 kom Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) med heftet *Kommunens helhetlige innsats mot vold i nære relasjoner*. Denne beskriver kommunens plikt til å forebygge, avdekke og avverge vold og seksuelle overgrep, og til å sørge for samordnet oppfølging av voldsutsatte, både fra krisesenter og andre tjenester. I tillegg til å være et trygt bosted i en akutt situasjon og et samtaletilbud til voldsutsatte, skal krisesenteret bidra til å

styrke hjelpetilbudet til voldsutsatte, øke kunnskapen om vold i nære relasjoner og synliggjøre forbedringsmuligheter i kommunens arbeid med vold i nære relasjoner. Herunder å medvirke til å synliggjøre voldens skadevirkninger, samt bidra til å muliggjøre et mest mulig normalt liv for voldsutsatte.

For å gi god hjelp til voldsutsatte er det viktig å ha en forståelse av hva det innebærer å ha levd i en voldelig relasjon over tid. Og hvor tøft det kan være for den voldsutsatte å håndtere ytre krav, egne reaksjoner og traumer, og i tillegg skulle ta vare på barn og etablere seg på nytt. Voldsutsatte befinner seg i en svært vanskelig og kompleks situasjon. Målet er å komme ut av denne, men krever hjelpere som forstår og som kan være med å bære noe av byrden. Opplevelsen av å bli hørt og trodd, og få nødvendig støtte er sentral for at voldsutsatte skal klare vegen videre.

Hele 23 % av brukerne ved Gjøvik Krisesenter IKS (krisesenteret) i 2018 oppgir at volden de har vært utsatt for har pågått i 5 år eller lengre. For noen i over ti-tjue år. Halvparten av våre brukere forteller at volden har pågått i mellom 1 til 4 år. Kun en av våre brukere oppgir at det handler om et engangstilfelle.

Volden blir en del av et livsmønster og preger strategier, valg, helse og selvfølelse. Noen av våre brukere opplever at deres atferd og handlingsvalg blir sykelliggjort og bortforklart i manglende evner til å ta vare på seg selv og sine barn. Vi ser at mødre blir stilt overfor «umulige» krav i møte med rettssystemet og andre instanser, og at de får ansvar for å inngå i

*Kvinner på krisesentrene har
dårligere helse enn menn som
har vært i krig.*

Dr. polit. Kjersti Alsaker, UiB 2008.

relasjon og samarbeid med voldsutøver.

Spesielt vanskelig opplever våre brukere at ulike hjelpere og instanser ikke snakker sammen og søker å oppnå en helhetlig forståelse av deres situasjon. Slik oppleves ofte hjelpen de får som personavhengig og fragmentert.

Det krever god kommunikasjon mellom bruker og hjelpere dersom voldsutsatte skal komme seg videre. Krisesenteret er et samtaletilbud og et midlertidig botilbud. Et opphold på krisesenteret skal være kortest mulig, samtidig som det må tilpasses den tiden det tar for bruker å stabilisere seg og for å få nødvendig hjelp til reetablering fra andre instanser.

Krisesenteret er det viktigste hjelpetilbudet til utsatte for vold i nære relasjoner som trenger beskyttelse, råd og veiledning. Krisesenteret sin statistikk for 2018 legitimerer et fortsatt behov for krisesentertilbud i Gjøvik- og Landregionen.

Om virksomheten og formålet med krisesenteret

Krisesenteret i Gjøvik har eksistert i 37 år. Gjøvik Krisesenter IKS ble dannet januar 2012 og er en videreføring av eksisterende tilbud for kvinner utsatt for vold og seksuelle overgrep. Den 1. januar 2010 trådte *Lov om kommunale krisesenterilbud* (krisesenterlova) i kraft og det ble lovbestemt at alle kommuner skal ha et krisesentertilbud til sine innbyggere. Denne lovfestingen anerkjenner det offentliges ansvar for å sikre at kvinner, menn og barn som er utsatt for vold i nære relasjoner får beskyttelse og helhetlig hjelp.

Gjøvik Krisesenter IKS jobber for å oppfylle sitt mandat gjennom å være et godt tilbud til voldsutsatte og et anerkjent kompetansesenter for vold i nære relasjoner. Krisesenteret skal være et supplement og et alternativ til det offentlige hjelpeapparatet. Brukernes egne erfaringer med vold står sentralt i hjelper vi yter.

Krisesenteret er et unikt tilbud med tanke på den oppfølging vi gir våre brukere. Vi er et lavterskeltilbud og det krever ingen henvisning for å ta kontakt. Tilbudet er gratis. Gjøvik Krisesenter IKS tilbyr et midlertidig botilbud, råd og veiledning, støtte og oppfølging. Målet er å støtte og bistå bruker med å finne løsning på en vanskelig situasjon, kartlegge trusselbildet og om nødvendig søke bistand for å igangsette ulike tiltak rundt den aktuelle bruker. Krisesenteret skal, der det er ønskelig, kunne følge opp våre brukere i fasen etter utflytting. For de fleste av våre brukere vil den oppfølging de har behov for være knyttet til det ordinære hjelpeapparatet i kommunene, og dermed følge lover og regelverk som gjelder for disse tjenestene. Gjøvik Krisesenter IKS ser reetablering som en kontinuerlig prosess som starter opp idet bruker tar valget om å reise til krisesenteret. For oss representerer begrepet reetablering ønske om forandring, nye muligheter og utvikling.

Sentrale prinsipper i møtet med våre brukere er trygghet, omsorg, medvirkning, ansvarliggjøring, anerkjennelse, respekt og hjelp til selvhjelp. Dette forutsetter blant annet en botid som er tilpasset individuelle behov. Vi er et unikt utformet tilbud og har en fleksibel arbeidsform som ivaretar en brukergruppe med mange ulike behov. Vi samarbeider også med andre instanser der våre brukeres behov strekker seg ut over det vi kan tilby.

Etiske retningslinjer og viktige verdier i vårt arbeid

Ansatte ved krisesenteret jobber ut i fra et sett etiske retningslinjer. Disse forplikter og hjelper krisesenterets ansatte til å være bevisst sine holdninger og forståelse i møte med mennesker. Målet er å sikre bedre kvalitet på hjelpen vi yter til den enkelte, samt stadig forbedre denne hjelpen. Det overordnede målet er respekt for voldsutsattes verdighet og retten til å ta egne beslutninger. Mennesker som oppsøker krisesentrene, og som gjør seg nytte av våre tjenester blir betegnet som brukere. Vi er støttende, ivaretakende og gir en verdig omsorg med basis i jevnbyrdighet og likeverd. Vi skal ikke overprøve personen sitt valg av løsninger. Personen selv er sin viktigste ressurs. Vår lojalitet ligger hos brukerne.

Krisesenteret arbeider på samfunns, - gruppe- og individnivå for alle menneskers rett til:

- Respekt
- Trygghet og sikkerhet
- Tankefrihet, ytringsfrihet, religiøs og politisk frihet
- Privatliv
- Et liv uten vold og overgrep
- Beskyttelse under loven
- Arbeid og helse

Arbeidet på krisesenteret er basert på likeverd og respekt, demokrati, humanisme og feminisme. Vi arbeider på et politisk – og livssynsnøytralt grunnlag. Det vil si at vi respekterer brukernes holdninger og valg av livsstrategier uansett etnisk opprinnelse, livssyn eller politisk oppfatning. Vi møter mennesker på deres premisser, veiler og støter dem i forhold til de avgjørelser de tar, og sår ikke tvil om den volden de har blitt utsatt for. Vi skal gi hjelp til selvhjelp ved å maksimere brukerens evne til å håndtere egen livssituasjon.

Organisasjonsform

Eierkommunene for Gjøvik Krisesenter IKS sitter med representanter i styret og i representantskapet. Den daglige driften er lagt til daglig leder. Gjøvik Krisesenter IKS er fortsatt organisert som et interkommunalt selskap etter at det i 2017 ble vedtatt å opprettholde dagens organisasjonsform. Gjennom IKS-organisering har alle samarbeidende kommunene

tydelige forpliktelser for å sørge for et godt krisesentertilbud for sine innbyggere utsatt for vold i nære relasjoner.

I representantskapets møte 12.03.2018 ble de faste styremedlemmene gjenvalgt for to nye år. På grunn av reglene om kjønnskvalifisering ble det valgt to nye personlige vararepresentanter.

Styrets sammensetning

Odd Inge Sanden: Nordre Land kommune: Styreleder

Lise Hammerud: Gjøvik kommune: Nestleder

Lars Erik Degvold: Østre Toten kommune: Styremedlem

Rune Selj: Søndre Land kommune: Styremedlem

Anne Lise Gjæver: Vestre Toten kommune: Styremedlem

Mona Hanssveen: Observatør for de ansatte

Personlige vararepresentanter:

Solveig Hovde: Nordre Land kommune – fram til 12.03.2018; Hans Kristian Engeseth f.o.m 12.03.2018

Ane Beate Sanches Thormodsen: Gjøvik kommune

Guro Veum: Østre Toten kommune

Mona Tønnesland Tholin: Søndre Land kommune fram til 12.03.2018; Kaj Werner Fari f.o.m 12.03.2018

Elin Synnøve Solberg: Vestre Toten kommune

Styresaker

Styret har i 2018 avholdt 9 styremøter og behandlet 57 saker.

Gjøvik kommunestyre vedtok 15.06 2015 at det skal bygges nye lokaler for Gjøvik Kriesesenter IKS. Dette vedtaket ble samtykket av de andre fire eierkommunene. Styret i kriesesenteret og administrasjonen har siden høsten 2015 samarbeidet med GOBB og GBS i en prosjektgruppe som har fulgt opp saken fram til vedtatte plantegninger og reguleringsplan for byggeområdet. F.o.m. 2018/2019 er dette samarbeidet ledet av GBS. Styret i kriesesenteret forventer at byggestart for byggeprosjektet blir avklart i tredje kvartal 2019.

Styret har som i de foregående årene - sammen med administrasjonen – lagt vekt på god økonomisk styring av driften av krisesenteret. Dette er gjort innenfor de økonomiske rammene som eierkommunene har vedtatt, og som setter strenge krav til de tjenester som må prioriteres for å gi beboerne et best mulig tilbud og tjenester i den tiden brukerne bor på krisesenteret. Dette setter også strenge krav til kompetansen til de ansatte på senteret både når det gjelder å vedlikeholde og å utvikle kompetansen. Deltakelse i videreutdanning og bevisst deltakelse i fagmøter/seminarer gjør at kompetansekravene oppfylles.

Styret vil også framheve administrasjonenes gode samarbeidsevne både innad i administrasjonen og i forhold til styret for krisesenteret. Det har ført til et godt og stabilt arbeidsmiljø hvor sykefraværet kan måles til «meget lavt».

Krisesentersekretariatet

Gjøvik Krisesenter IKS er medlem av paraplyorganisasjonen Krisesentersekretariatet.

Sekretariatet har som mål å styrke krisesentrenes arbeid utad. Krisesentersekretariatet og krisesentrene er tilknyttet en felles plattform der vi sammen ønsker å angripe ethvert forhold i samfunnet som legitimerer, underbygger og opprettholder vold i nære relasjoner. Dette nettverket er partinøytralt og jobber samarbeidende og inkluderende mot et felles mål.

Samarbeid med tjenesteapparatet

Gjøvik Krisesenter IKS er i kontakt med store deler av annet offentlig hjelpetilbud knyttet til våre brukere. Vi er avhengig av et godt samarbeid med andre etater for å gi et godt tilbud til våre brukere. Det er derfor viktig å jobbe for gode rutiner for samarbeid og kommunikasjon med omverden.

- Krisesenteret skal ha et tett samarbeid med faste møtepunkter med SLT-koordinator i de ulike kommunene. Målet er at vi i samarbeid kan finne tiltak for å øke fokuset på å forebygge, avdekke og håndtere vold. Det kan være ulike arrangementer rettet mot brukergrupper eller faglige seminarer.
- Vi har som mål å etablere samarbeidsavtaler med utgangspunkt i kommunenes handlingsplaner knyttet til vold i nære relasjoner.

- Krisesenteret skal sørge for at det finnes tilgjengelig informasjonsmateriell hos relevante hjelpeinstanser.
- Vi skal ha en aktuell og oppdatert hjemmeside. Og sørge for at alle kommunene har link til denne på sine hjemmesider.
- Vi skal holde innlegg/foredrag/informere/ hos ulike etater, foreninger o.l. etter forespørsel. Vi skal også invitere oss selv til samarbeidspartnere for å holde kontakten og nå nyansatte.
- Vi skal søke om midler til å arrangere fagdager/seminarer/konferanser og invitere aktuelle samarbeidspartnere. Ulike målgrupper vil ha ulikt fokus.
- Vi skal opprette en egen link til hjelpeapparatet på vår hjemmeside.

Kommunene har fått ansvaret for å sørge for et krisesentertilbud, og for å bidra til bedre samarbeid mellom aktuelle tjenester og tiltak, både i en akutfase og med tanke på mer langsiktig oppfølging. Mange av krisesentertilbudets brukere mottar hjelp eller vil trenge hjelp fra ulike offentlige tjenester. I særlig grad fra NAV, juridisk bistand, politiet, helsetjenester og barnevern. I regjeringens handlingsplan mot vold i nære relasjoner 2014-17 beskrives det som et overordnet mål at hjelpeapparatet i størst mulig grad er tilgjengelig og tilrettelagt for alle som utsettes for vold i nære relasjoner. Det er beskrevet som en kommunal plikt å sørge for at voldsutsatte får helhetlig oppfølging. Kommunene har fått ansvaret for å sørge for et krisesentertilbud og for å bidra til et bedre samarbeid mellom aktuelle tjenester og tiltak for sine innbyggere utsatt for vold i nære relasjoner. Kommunale eller interkommunale handlingsplaner mot vold i nære relasjoner skal sikre at kommunene har fokus på vold og overgrep og at berørte får et tilrettelagt og helhetlig tilbud. Handlingsplaner skal styrke kunnskapsnivået hos de ansatte i kommunene og videreutvikle samarbeidet mellom faggrupper, sektorer og forvaltningsnivåer. Alle våre eierkommuner skal nå ha handlingsplan mot vold i nære relasjoner. Denne skal gi kunnskap og handlingsrom i møte med utsatte for vold i nære relasjoner, samtidig som den forplikter kommunalt ansatte som er i kontakt med mennesker. En handlingsplan kan gi nødvendig redskap til å handle. Det er kommunens ansvar å se til at ansatte kjenner til denne og tilegne seg kunnskap om ulike tiltak som finnes for voldsutsatte. Herunder kunnskap om krisesentertilbudet.

Beboere og botilbud

Gjøvik Krisesenter IKS er et trygt, midlertidig og sikkert sted å bo i en akutt situasjon. Det er et lavterskeltilbud, og er gratis, uten krav om timebestilling eller henvisning. Mennesker som oppsøker krisesenteret, og som gjør seg nytte av våre tjenester betegnes som brukere. Vi skal være støttende, ivaretagende og gi en verdig omsorg med basis i vårt verdigrunnlag og etiske retningslinjer. Vi skal ikke overprøve våre brukeres valg av løsninger. Mennesket selv er sin viktigste ressurs og vår lojalitet ligger hos den voldsutsatte og deres barn.

Vår brukermasse består av beboere, dagbrukere, tidligere beboere og personer som henvender seg på telefonen for støtte, råd og veiledning. I 2018 benyttet 28 kvinner, 31 barn og tre menn botilbudet i en kortere eller lengre periode. I tillegg hadde vi 76 dagsamtaler, som er en klar økning fra 2017.

Våre brukeres ulike behov betyr ulik arbeidsinnsats fra personalet ved krisesenteret. Vi jobber ofte i komplekse saker der vi står overfor brukere med sammensatt problematikk, der volden er blitt en del av hverdagen. Dette gir utslag i ulike helseproblemer, både fysiske og psykiske. I tillegg har mange liten eller ingen tilknytning til arbeidslivet. Over 50 % av våre brukere hadde ingen tilknytning til arbeidslivet. Mange av disse mottar en eller annen form for hjelp fra andre deler av hjelpeapparatet. Ofte uten at noen har visst om volden og brukers situasjon. Volden blir dermed privatisert, tabu- og skambelagt og redusert til et individuelt problem.

Voldsutsatte som kommer med barn krever et helt annet fokus. Dersom en voldsutsatt skal fungere i sin omsorgsrolle må hun være trygg. Opplevelsen av støtte og forståelse fra hjelpeapparatet er viktig. En voldsutsatt omsorgsperson kan være sliten og preget av sine opplevelser og omsorgskapasiteten kan være redusert. I tillegg til at de alene bærer ansvaret for å komme seg ut av et voldelig forhold med barna. Mange blir deretter hjemløse og må kanskje bo ved krisesenteret i flere måneder før de kommer seg videre. Der er vanlig at voldsutsatte blir sykemeldte og får forstyrret sine profesjonelle og private relasjoner. En voldsutsatt omsorgsperson må også håndtere barna sine krisereaksjoner og sørge for at skole- og barnehagetilbud blir opprettholdt eller byttet. I tillegg må hun oppsøke politi, barnevern, familiekontor, NAV, fastlege, advokat o.l. og i mange tilfeller forlate eiendeler, og kan ikke aktivt være en del av en fordeling i forbindelse med skifte. Krisesenteret har mange erfaringer

med at voldsutøver trenerer prosesser knyttet til skifte, og vanskeliggjør etablering i nytt hjem.

Statistikken for 2018 viser at 65 % prosent av våre beboere har annen etnisk bakgrunn enn norsk. Dette er en brukergruppe av ulike kulturelle identiteter. Det handler om kvinner oppvokst i Norge med innvandrerbakgrunn, kvinner med utenlandsk opprinnelse gift med etnisk norske menn, kvinner med utenlandsk opprinnelse i arrangerte ekteskap, asylsøkere eller ofre for menneskehandel.

Våre brukere, uansett etnisk tilhørighet, står overfor vansker som ofte er svært komplekse og krevende. Dette stiller store krav til ansattes kompetanse. Kriesesenteret har en unik mulighet til å bidra med mer enn bare et trygt oppholdssted i en midlertidig akutt fase. Vi er opptatt av å gi et kvalitativt godt tilbud der vi gir våre brukere både praktisk og emosjonell bistand.

Tilbudet til kvinner

Gjøvik Kriesesenter IKS har et separat botilbud til kvinner og deres barn. Tilbudet befinner seg på hemmelig adresse og rommer også kriesesenterets administrasjon. I 2018 ble det til sammen registrert 28 kvinner med til sammen 1168 overnattingsdøgn. Kriesesenterets avviksregistrering viser at beboertallene kunne vært høyere. Kriesesentertilbudet for kvinner var fullt 4 ganger i løpet av 2018. I hele september og store deler av oktober var alle rom i bruk på kriesesenteret. Dette medførte at flere kvinner og barn måtte henvises til andre kriesesenter. I tillegg har i flere saker samarbeidet med politiet og barneverntjenesten om brukere som måtte henvises til andre kriesesenter på grunn av sikkerhetsmessige årsaker. Dette er en nødvendig og krevende løsning for brukerne, som må forlate sitt nærmiljø. Det vurderes derfor kun i saker der det ikke finnes andre løsninger. Vår statistikk og registrerte avvik viser at nye lokaler med større kapasitet vil være nødvendig for å møte våre brukeres reelle behov. Gjøvik Kriesesenter IKS har i flere år jobbet for økt kapasitet gjennom nye lokaler, samt økt bemanning. Dette er sentralt for å møte nye krav knyttet til kriesesentertilbudet og våre brukeres ulike behov.

Tilbud til menn

Gjøvik Krisesenter IKS har en egen leilighet for mannlige beboere og deres barn. Dette tilbudet er, slik loven krever det, adskilt fra tilbudet til kvinner. Krisesenteret har ingen ekstra personalressurser til å følge opp dette tilbudet. Leiligheten har ingen fast bemanning og mangler blant annet godene det innebærer å være del av et fellesskap. Tilbudet er ikke likeverdig med tanke på den oppfølging vi har mulighet til å gi. Tre menn hadde opphold på krisesenteret i 2018, med til sammen 73 overnattingsdøgn. Det var ett barn som hadde opphold der i løpet av året. Flere menn søkte råd og veiledning gjennom vårt telefontilbud, og en mann ble henvist annet krisesenter på grunn av at senteret var fullt.

Gjøvik Krisesenter IKS gjennomførte en intern evaluering av tilbudet til menn høsten 2018. Det er åtte år siden Lov om krisesentertilbud ble innført, og med denne krav om at også menn og deres barn skal ha et eget krisesentertilbud. Evalueringen er gjennomført med utgangspunkt i våre egne erfaringer, samtidig som vi har søkt informasjon i tilgjengelig forskning omkring menn som brukere av krisesentertilbudet generelt. Evalueringen tar blant annet for seg om det er forskjeller i kvinner og menns behov for bistand når de utsettes for vold i nære relasjoner, og hvordan vi opplever at tilbudet slik det er per i dag fungerer.

Evalueringen ble lagt frem for krisesenterets styre som sluttet seg til innholdet i denne.

Tilbud til barn

Barn på krisesenteret er definert som en egen brukergruppe. I 2018 bodde det 31 barn i aldersgruppen 0-17 år på krisesenteret. De hadde tilsammen 881 overnattingsdøgn.

Gjøvik Krisesenter IKS har ansatt egen barnefaglig ansvarlig for å ivareta barna sine interesser og behov. På grunn av bemanningssituasjonen fungerer barnefaglig som primærkontakt for både omsorgspersonen og deres barn. I enkelte saker ser vi at det hadde vært hensiktsmessig at barnet hadde egen primærkontakt. Dette gjelder spesielt i saker der barna og omsorgspersonens interesser og behov avviker fra hverandre. I de fleste sakene er det hensiktsmessig å jobbe sammen med omsorgsgiver rundt tema som samspill og tilknytning, og jobbe med utviklingsfremmende prosesser for å styrke båndet mellom mor og barn. Barnefaglig er også en del av lederteamet og fungerer som faglig leder ved krisesenteret. Gjøvik Krisesenter IKS vil jobbe videre med å styrke bemanningen knyttet til barn som

brukere ved krisesenteret. Vi har meldt fra om vårt behov til styret og representantskapet i flere år.

Vi har samtaler med barn, med og uten omsorgspersonen til stede. Ikke alle barn ønsker å fortelle om sine opplevelser. Alle barn, fra cirka tre år får imidlertid informasjon om hva krisesenteret er, hvorfor de er kommet hit og informasjon knyttet til sin situasjon. Dette med formål å anerkjenne barnets opplevelser, erfaringer, ønsker, behov og meninger. I tillegg er krisesenteret tilrettelagt for lek og aktivitet. FNs barnekonvensjon om barns rettigheter gjelder alle barn og skal sikre at barn som opplever vold får nødvendig støtte, henvisning til rett instans, behandling og oppfølging. Samarbeid med andre instanser er her sentralt.

Krisesenteret har ordinær meldeplikt til barneverntjenesten. I saker der omsorgspersonen velger å flytte tilbake til voldsutøver melder vi alltid. I 2018 meldte Gjøvik Krisesenter bekymring knyttet til 7 barn og skrev uttalelser i forbindelse med barnevernsundersøkelser knyttet til 10 barn.

Vold mot eldre

Krisesenteret tar imot brukere i alle aldersgrupper. Vi ser imidlertid at de tabuer som knytter seg til vold i nære relasjoner gjør at særlig eldre i stor grad bærer sine bekymringer alene. En av våre brukere i 2018 var over 60 år.

I tillegg til at eldre kan benytte krisesenterets tilbud på lik linje med andre brukere, finnes det en egen nasjonal kontaktside og telefon for voldsutsatte eldre over 62 år:

800 30 196 / www.vernforeldre.no

Dag og samtaletilbud

Gjøvik Krisesenter IKS har et dag- samtaletilbud for brukere som ikke ønsker eller har behov for et botilbud. Oppfølging av tidligere beboere er også omfattet av vårt dag- og samtaletilbud. I 2018 ble det registrert 76 dagsamtaler, hvilket er en klar økning fra 2017. Flere av disse har vært beboere ved krisesenteret i 2018 eller tidligere år, og inngår som en del av vår oppfølging i reetableringsfasen. Det er mulig for dagbrukere å være anonyme i kontakten med krisesenteret.

Telefontilbud

Krisesenteret har et døgnåpent telefontilbud hvor brukere som trenger hjelp, råd, veiledning og/eller et botilbud kan henvende seg. Brukere som ringer kan velge å være anonyme. I 2018 ble det registrert 680 telefonhenvendelser knyttet til brukere. Av disse var 134 førstegangs henvendelser, eller det vi kaller krisetelefoner. I tillegg kommer øvrige telefonhenvendelser knyttet til den administrative delen av virksomheten.

Rosa-prosjektet

I forarbeidene til *krisesenterlova* presiseres det at krisesentertilbudet skal inkludere ofre for menneskehandel. ROSA står for Reetablering, Oppholdssteder, Sikkerhet og Assistanse. Prosjektet ble opprettet 1. januar 2005. ROSAs mandat er å koordinere sikre oppholdssteder med tilgang til nødvendig bistand og informasjon til personer over 18 år utnyttet i prostitusjon i menneskehandel, samt veilede og informere de ansatte på bostedene som daglig bistår de utsatte. ROSA har også kontakt med brukere utsatt for tvangsekteskap. ROSA-prosjektet har siden oppstart i 2005 hjulpet rundt 500 personer ut av menneskehandel og vært i kontakt med over 1000 personer fra 62 ulike land. ROSA er et landsdekkende tilbud, og tilbyr trygge oppholdssteder på krisesentrene i hele Norge. I den perioden kvinnene bor i regi av ROSA, får de tilgang på kvalifisert juridisk rådgivning, helsetjenester, utdanningstilbud og aktiviteter. Gjøvik Krisesenter IKS hadde 1 brukere gjennom ROSA-prosjektet i 2018 over lengre tid. Vår statistikk for de siste årene viser at vi i gjennomsnitt har hatt to ROSA-brukere per år.

Tolk

Gjøvik Krisesenter IKS sørger for at våre brukere får tilbud om telefontolk ved behov. I 2018 brukte vi i all hovedsak tolketjenester fra Salita. Vi har delte erfaringer med bruk av telefontolk. Det er ikke alle tolker som fremstår godt nok kvalifisert. Dette gir vi tilbakemeldinger om.

Egen hjemmeside

Gjøvik Krisesenter IKS har egen hjemmeside: www.krisesenteret-gjovik.no

De fleste av våre eierkommuner har lenke til denne på sine nettsider. Brukere kan via en link på hjemmesiden henvende seg til oss på epost. Vi hadde kun en håndfull henvendelser av denne typen i 2018.

Botilbudets begrensninger

Krisesenterets botilbud er ikke tilpasset alle våre brukere. Erfaringsmessig kan personer med tilleggsproblematikk som rusmisbruk og alvorlige psykiske lidelser ha behov som strekker seg ut over det krisesenteret kan tilby. Senteret er rusfritt. Samtidig ser vi at brukere med denne typen problematikk kan ha behov for bistand knyttet til sine voldserfaringer. Derfor får alle som henvender seg til krisesenteret en individuell vurdering av sin situasjon og behov for hjelp, og dermed et tilbud. Det kan dreie seg om tilbud om samtaler. Dette er brukere som vil ha rett til et tilrettelagt tilbud etter annet lovverk og det er den enkelte kommune som har ansvar for å skaffe dette.

Brukerevaluering

Krisesenteret bruker egne brukerevalueringsskjema som redskap for å innhente brukernes opplevelse av botilbudet. På hvert beboerrom ligger brukerevalueringsskjema som er utarbeidet etter mal fra Bufdir. Brukere kan velge å fylle denne ut anonymt og legge den i en postkasse, eller de kan velge å fylle den ut sammen med en ansatt ved krisesenteret. Siden første kvartal 2017 og frem til desember 2018 har vi fått inn 16 anonyme svar på denne. Oppsummert forteller disse tilbakemeldingene om brukere som i stor grad er tilfredshet med krisesentertilbudet. Alle gir tilbakemelding av føler seg trygge på krisesenteret og er tilfreds med den hjelpen de har fått her. Brukerne gir også tilbakemelding på at de opplever at de blir møtt på en god måte av personalet. Det er kun gitt negative tilbakemeldinger på lokalene som oppleves lite praktisk for de med barn

HMS og sikkerhet

Gjøvik Krisesenter IKS jobber kontinuerlig med helse, miljø og sikkerhet. Vi har eget verneombud som er valgt blant de ansatte. Verneombud har hatt jevnlige møter med daglig leder. HMS-håndbok, sikkerhetsrutiner og faglige rutiner er tilgjengelig for alle ansatte. Disse gjennomgås regelmessig og alle nyansatte får en gjennomgang av disse i sin opplæring. Krisesenteret har gode verktøy for å kunne ivareta sine brukere og ansattes sikkerhet. Dette

blant annet gjennom hemmelig adresse. Både brukere og ansatte gir tilbakemelding om at dette er et viktig trygghetstiltak. Krisesenterets ansatte går med alarm koblet til politiet og boligen har utvendig videoovervåkning. Det er faste rutiner knyttet til den enkelte vakt på senteret, som brannrunder og sjekklister for å ivareta sikkerhet. Vi har branntavle og alarm koblet direkte til brannvesenet.

Ivaretagelsen av sikkerheten til våre beboere skjer gjennom systematisk kartlegging i samarbeid med bruker. Dette i tillegg til at vi samarbeider med politiet der det er behov for særskilt sikkerhetsvurdering og eksterne sikkerhetstiltak. Slike tiltak kan være anmeldelse, voldsalarm, besøksforbud, separat mekling ved familievernkontoret, informasjon til andre instanser, navneendring eller hemmelig adresse. Våren 2017 kom nye forskrifter knyttet til sikkerheten ved krisesentertilbudet. Vi ser at det blir enda viktigere med nye lokaler for å kunne møte disse kravene, som er implementerte i planene for nye lokaler.

Vi gjennomfører månedlige personalmøter der ansatte involveres i ulike prosesser. Årlig gjennomføres det en felles personalsamling for alle ansatte, med fokus på arbeidsmiljø og prosesser knyttet til utviklingen av krisesenteret.

Taushetsplikt

Brukere ved krisesenteret har rett til å være anonyme overfor hverandre og senterets medarbeidere. Daglig leder (delegert til faglig leder) skal imidlertid vite hvem alle er. Dagbrukere kan velge å være anonyme. Krisesenterets ansatte plikter å ivareta brukeres konfidensialitet og rett til personvern, og skal håndtere taushetsplikten profesjonelt. Alle ansatte ved krisesenteret har taushetsplikt jf. forvaltningsloven § 13 til 13 e, og jf. lov om kommunale krisesenter av 2009 § 5 der det står:

«Taushetsplikten gjelder også fødested, fødselsdato, personnummer, statsborgerskap, sivilstand, yrke, bosted, arbeidssted og andre opplysninger som kan røpe at noen har vært i kontakt med tilbudet»
(www.lovdata.no).

En streng taushetsplikt er nødvendig av hensyn til sikkerheten til våre brukere.

Opplysninger til andre forvaltningsorgan kan i følge ovennevnte lover bare gis der det er nødvendig for å ivareta oppgavene til kommunen etter denne loven jf. forvaltningsloven § 13 b nr. 5 og 6. Unntak er de tilfeller en vurderer at opplysninger bør gis for å forbygge vesentlig fare for liv eller alvorlig skade på noens helse. Opplysninger til barneverntjenesten kan gis der man mistenker at barn blir mishandlet og utsettes for omsorgssvikt jf. barnevernloven § 4-10, § 4-11, § 4-12 og § 4-24 (www.lovdata.no).

Ansatte ved krisesenteret har avvergingsplikt etter straffelovens § 196. Avvergingsplikten gjelder blant annet følgende straffbare forhold som også kan ha relasjon til opplysningsplikten til barnevernet:

- Strl. § 274 - Grov kroppsskade
- Strl. § 282 - Mishandling i nære relasjoner
- Strl. § 283 - Grov mishandling i nære relasjoner
- Strl. § 312 – Incest
- Strl. § 314 - Seksuell omgang med andre nærstående

Vi oppbevarer ikke opplysninger om bruker/personopplysninger uten skriftlig samtykke fra den det gjelder. Ved samtykke har krisesenteret kun mulighet til å oppbevare personopplysninger i to år ad gangen. Vi fører statistikk over bruken av våre tjenester, men de knyttes ikke opp mot navn eller gjenkjennbare opplysninger. Hvert år rapporterer vi inn beoer- og dagbrukerskjema til Bufdir.

Politiattest

Alle som jobber ved krisesenteret må ha politiattest. Dette gjelder også vikarer, studenter og praktikanter.

Sykefravær

Sykefraværet ved Gjøvik Krisesenter IKS viser et korttidsfravær på 0,8 % og et langtidsfravær på 1,3 % for 2018. Sykefraværet i 2017 var på 2,1 %. Det har ikke blitt rapportert om noen alvorlige skader eller ulykker på arbeidsplassen

Ytre miljø

Gjøvik Kriesesenter IKS sorterer avfall etter beste evne og bruker tid på opplæring av våre beboere. Påvirkning av ytre miljø vil til enhver tid være lover, forskrifter og stortingsmeldinger som er relatert til pålegg og krav til driften av kriesesenteret.

Personal

Gjøvik Kriesesenter IKS har per i dag 8 faste ansatte og en vikarbuffer på 6 personer fordelt på 6,1 årsverk. I tillegg har vi en 30 prosent stilling som bakvakt. Vi har ansatt daglig leder, faglig leder/barnefaglig ansvarlig, miljøterapeut i 100 % stilling, husansvarlig og miljøarbeidere. Tilkallingsvikarer blir brukt ved sykdom, ferier høytider og i forbindelse med møter og annet. Gjøvik Kriesesenter IKS er døgnbemannet hele året og døgnet er delt inn i tre ulike vakter.

Gjøvik Kriesesenter IKS har et godt arbeidsmiljø og jobber kontinuerlig for å opprettholde dette. I tillegg til personalmøter og øvrig faglig tilbud til de ansatte er det viktig for ledelsen å legge til rett for sosiale tiltak og felles samlinger for de ansatte. På mange av vaktene går ansatt alene på jobb, og det er viktig for personalet å ha arenaer der de kan møte andre kolleger.

Aktiviteter og kompetanseheving

- Tre ansatte gjennomførte sertifisering som ICDP-veiledere
- Faglig leder gjennomførte toårig tverrfaglig videreutdanning ved Høgskolen på Lillehammer i *Psykososialt arbeid med barn og unge*.
- Tre ansatte har deltatt på kurs i regi RVTS knyttet til samtaleverktøyet *Verktøykasse – De tre gode hjelperne*.
- Kriesesenteret gjennomførte interne opplæringsdager på personalmøtene gjennom hele året og arrangerte en to-dagers personalsamling med fokus på medarbeiderskap.
- Fast ansatte i større stillinger har hatt månedlig veiledning med psykologspesialist Pål Vegard Hagen. Fem ansatte har deltatt på denne veiledningen i 2018.
- Daglig leder og faglig leder har mottatt lederveiledning gjennom KS-konsult, med midler søkt gjennom organisasjonsutvikling i KS-bedrift.

- Krisesenteret har deltatt med informasjon til introduksjonselever ved Gjøvik og Østre Toten læringscenter.
- Krisesenteret har informert helsestasjonen i Vestre Toten kommune.
- Daglig leder har informert kommunestyrene i Nordre Land og Søndre Land om senterets virksomhet.
- Daglig leder og faglig leder har hatt tre dager med informasjon om krisesenteret til ansatte på politivakta på Gjøvik og snakket om samarbeid.
- Daglig leder har hatt flere møter med politiet om samarbeid og sikkerhet.
- Daglig leder har informert leder ved familieteamet i Gjøvik kommune om krisesenteret.
- Det er gjennomført samarbeidsmøter med SLT-koordinator i Gjøvik kommune.
- Daglig leder har deltatt i møte om vold mot eldre i Østre Toten kommune, der ledere for aktuelle virksomheter var invitert inn.
- Faglig leder og miljøterapeut har flere ganger vitnet i tingretten og lagmannsretten.
- Daglig leder har sittet i etisk råd for interesseorganisasjonen Krisesentersekretariatet.
- Tre ansatte har deltatt på todagers krisesenterkonferanse i regi RVTS.
- Flere ansatte har deltatt på to ROSA-seminarer i løpet av året.
- To ansatte har deltatt på årsmøte i Krisesentersekretariatet med påfølgende fagdag.
- Faglig leder deltok på presentasjon av heftet *Kommunens helhetlige innsats mot vold i nære relasjoner* i regi Bufdir.
- Daglig leder har deltatt på ledersamlinger. Blant annet om ny faglig veileder for krisesenter i regi Bufdir/RVTS.
- Tre ansatte deltok på fagdag med Magne Raundalen: *Hvordan snakke med barn om kriser, sykdom og død?*
- Daglig leder og faglig leder har vært på befaring ved Indre Østfold krisesenter i forbindelse med nye lokaler.
- Daglig leder og faglig leder har initiert møte med leder i krisesentersekretariatet for å dele aktuelle problemstillinger.
- Vi har gjennomført intervjuer og ansatt ny miljøterapeut i 100 % stilling da vår kjære kollega valgte å flytte fra distriktet. Vi har også ansatt miljøarbeidere i mindre stillinger, samt nye tilkallingsvikarer i løpet av året.

Gaver

Gjøvik Kriesesenter IKS har mottatt gaver fra frivillige organisasjoner i løpet av 2018. Også i år har vi fått tilskudd fra Gjensidigestiftelsen for tiltak barn i julehøytiden på kr. 20 000,-. Vi har fått julegaver til våre brukere fra Grand Hotel på Gjøvik. Damene i Maria loge Gjøvik har gitt oss en pengegave på kr. 5000,-. Vi har også mottatt bidrag fra Rosa-stiftelsen til treningskort for Rosa-brukere på kr. 7068,-

De økonomiske bidrag vi har fått fra Gjensidigestiftelsen og Maria loge har i all hovedsak blitt brukt på tiltak for barn. Vi takker alle for deres rause bidrag!

Nye lokaler

Arbeidet med nye lokaler for Gjøvik Kriesesenter IKS er kort omtalt under «Styresaker og styrearbeid» (s. 7).

Byggeprosjektet er nå lagt ut på ny anbudsrunde som ventes å være avsluttet april/mai 2019. Nytt kostnadsoverslag vil da være kjent. Finansieringsplan for byggeprosjektet blir deretter lagt fram for eierkommunene til behandling med målsetting om å starte byggingen av nytt Kriesesenter høsten 2019.

Økonomi

Fra 2011 ble tilskuddet til kriesesentrene finansiert gjennom statlig rammetilskudd til kommunene. Gjøvik Kriesesenter IKS finansieres av hver kommune i forhold til antall innbyggere i hver av eierkommunene. I 2018 bevilget kommunene tilsammen kr. 6 109 955,-. Denne summen går i all hovedsak til personalkostnader, som utgjør cirka 79 % av kostnadene for 2018.

Gjøvik Kriesesenter IKS hadde et resultat i 2018 på kr. 326 729,-, mot et resultat på kr. 43 845,- i 2017. Kriesesenteret hadde pr. 31.12.2018 en bokført egenkapital på kr. 937 082,-.

Selskapets styre er fornøyd med denne utviklingen. Likviditeten ansees som tilfredsstillende. Kriesenteret har i 2018 benyttet seg av rådgivingstjeneste hos regnskapskontoret Azets på Gjøvik ,i forbindelse med Kostra-rapporten og PAI-registeret.

Årsrapport 2018 for Gjøvik Kriesenter IKS ble vedtatt av styret i styremøte 08.04.2019.

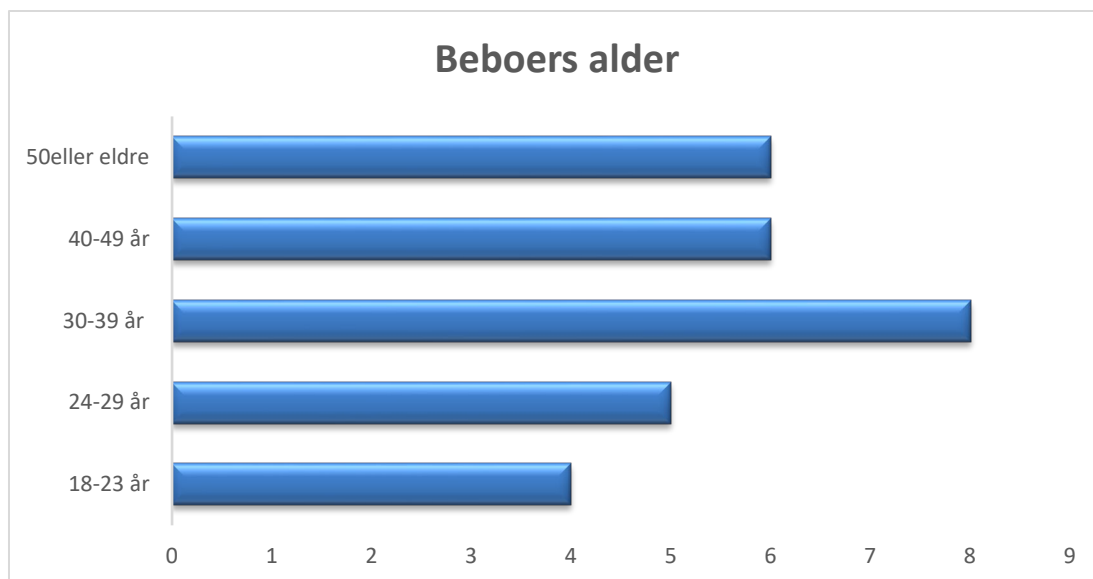
Heidi Olden Eng

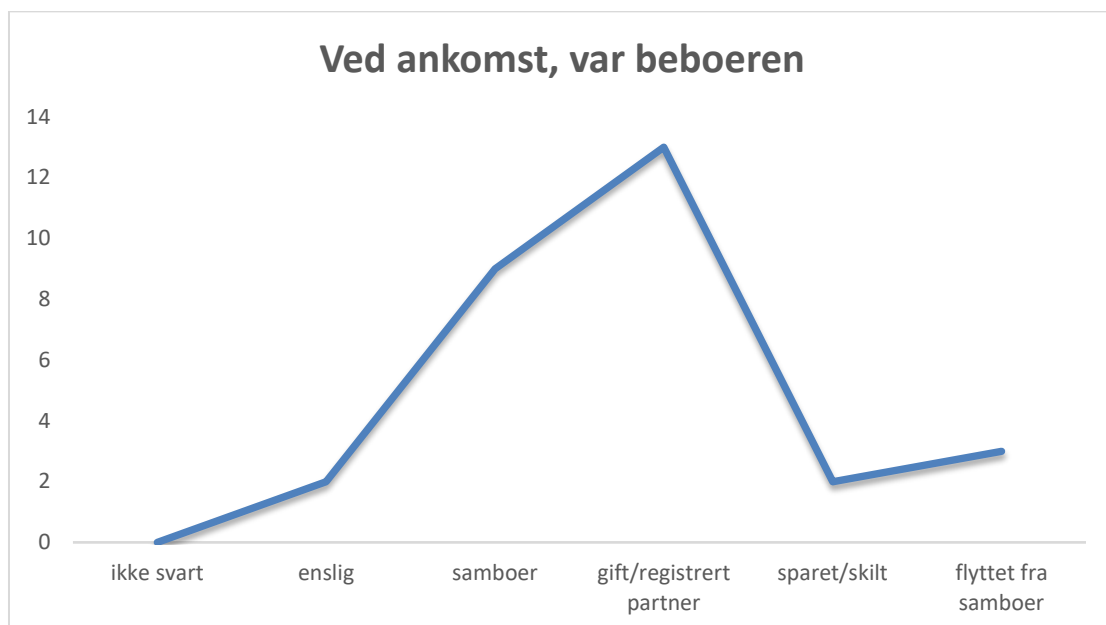
Daglig leder

Marianne Ulven Solli

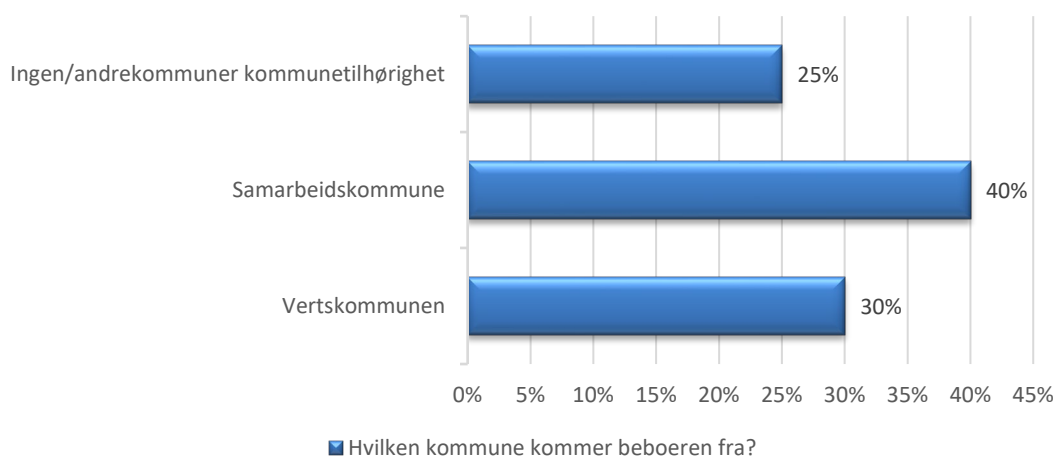
Faglig leder

Brukerstatistikk

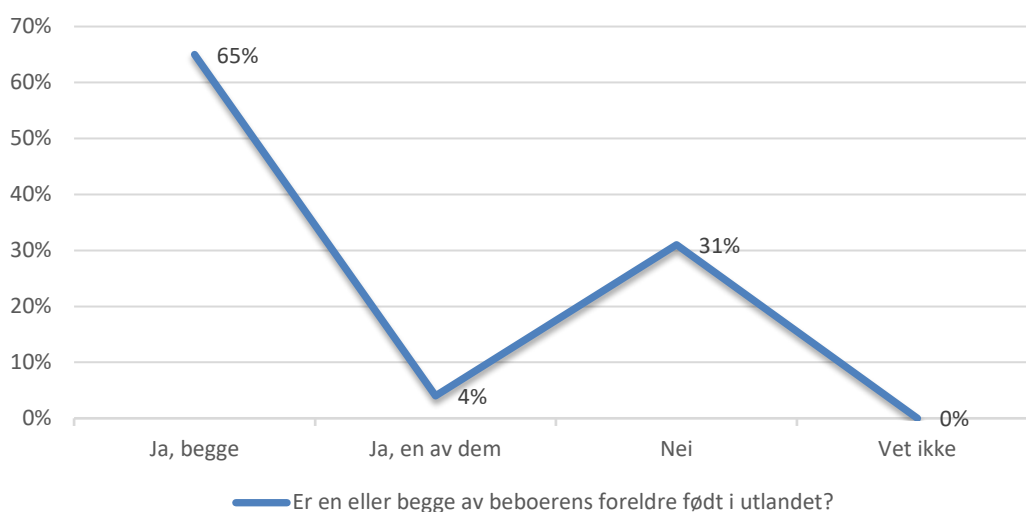

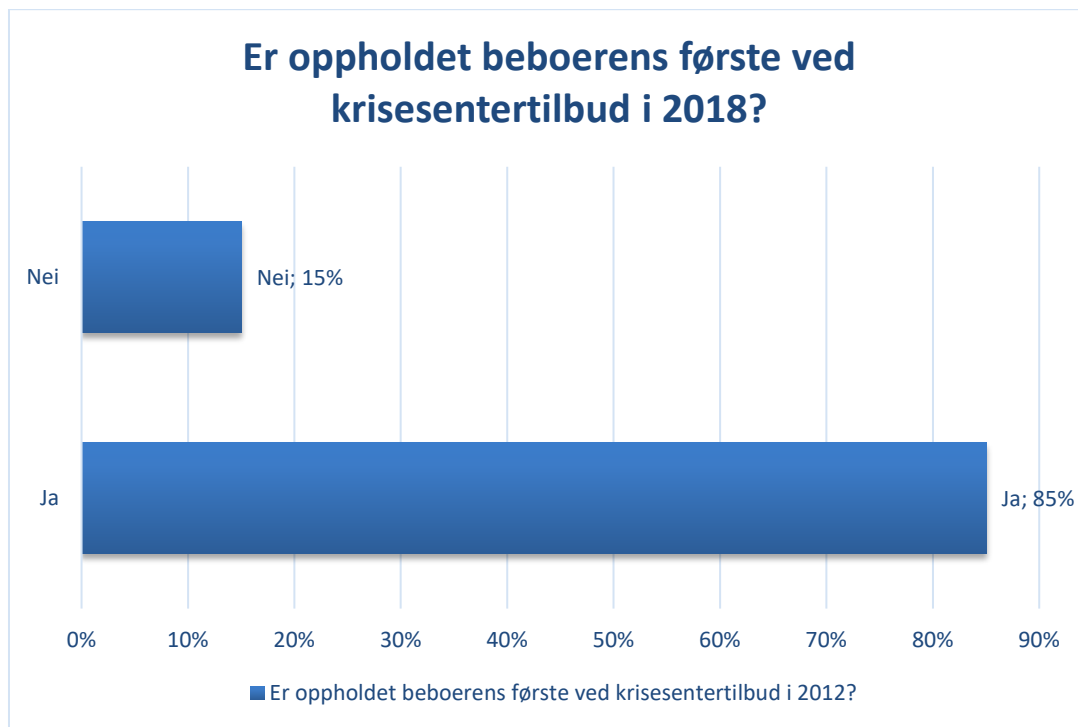

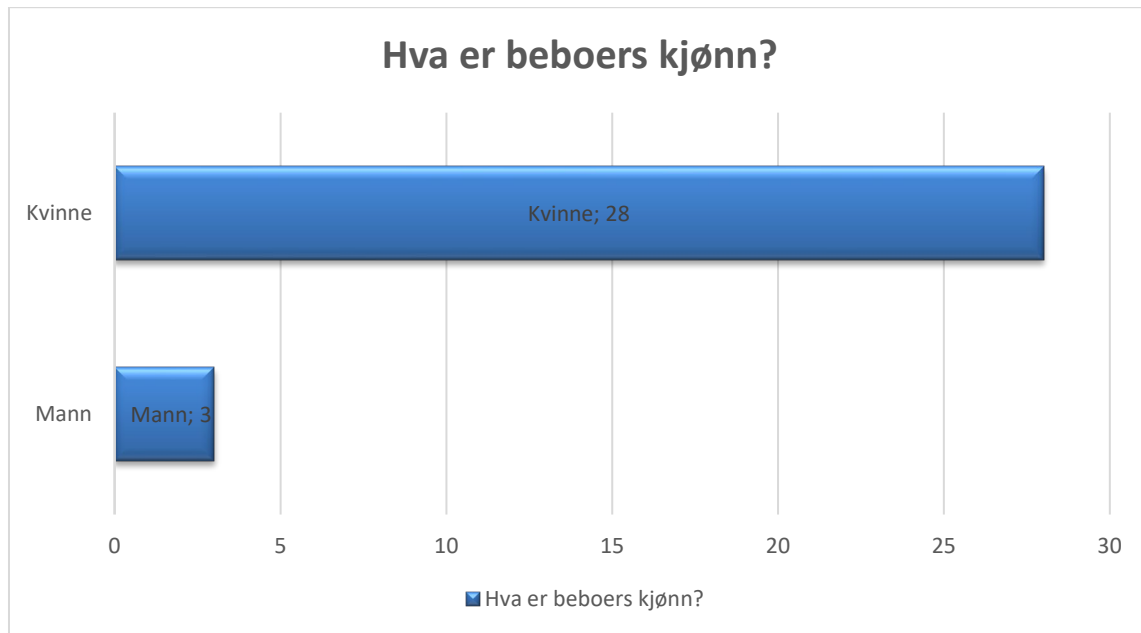
Hvilken kommune kommer beboeren fra?

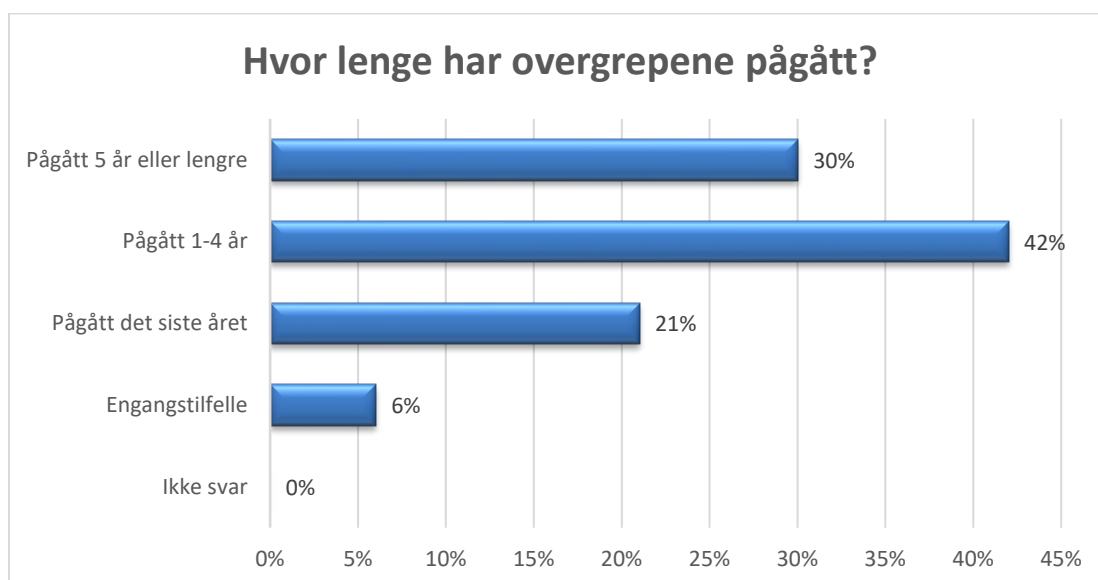
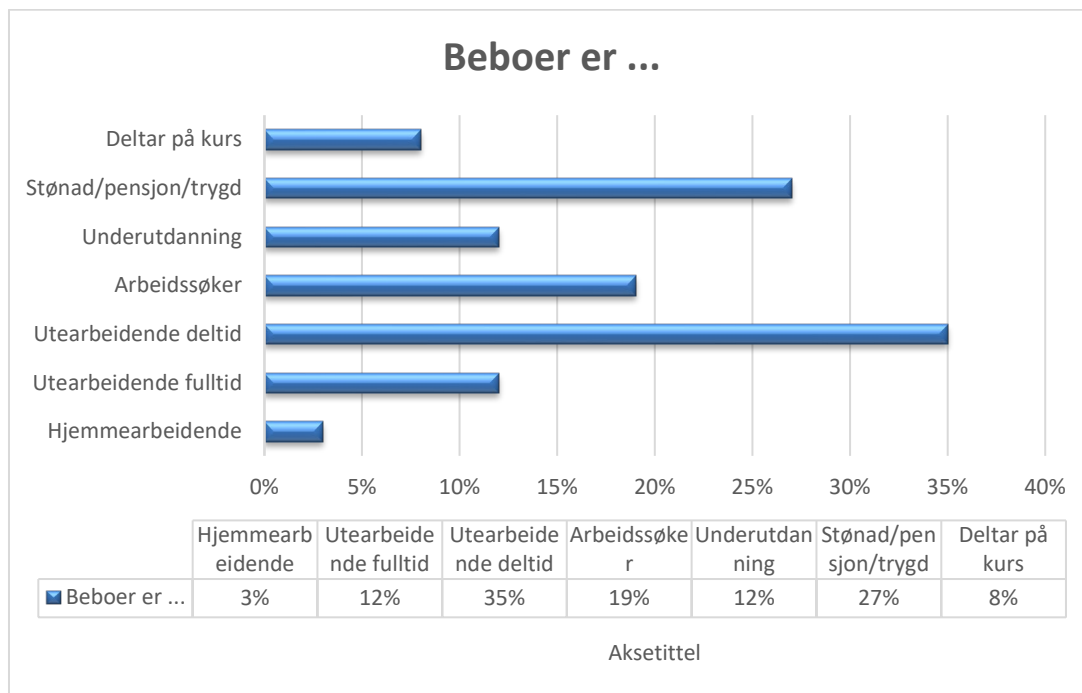

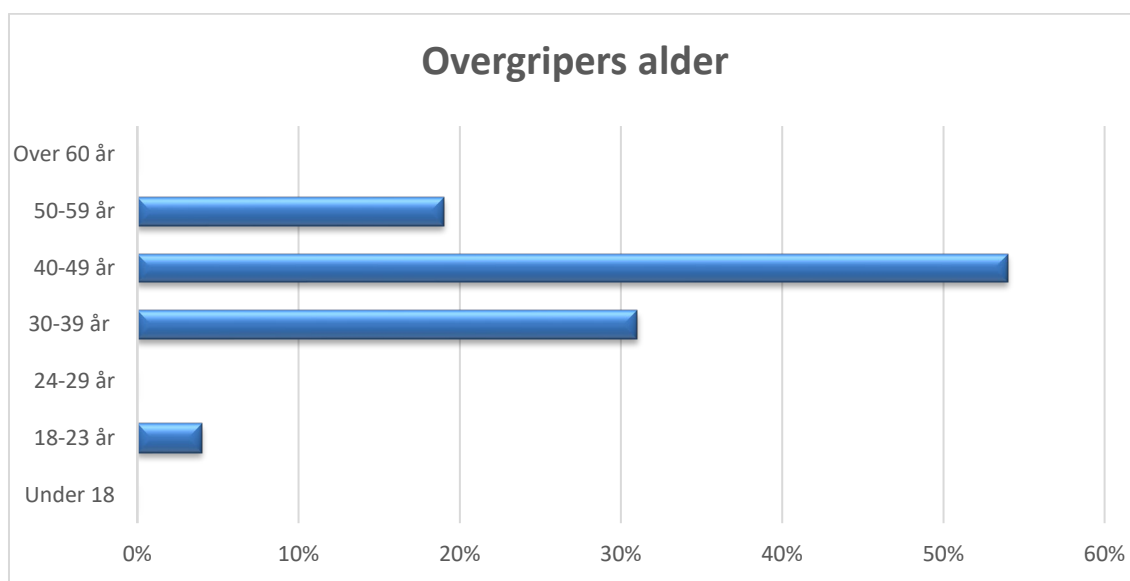
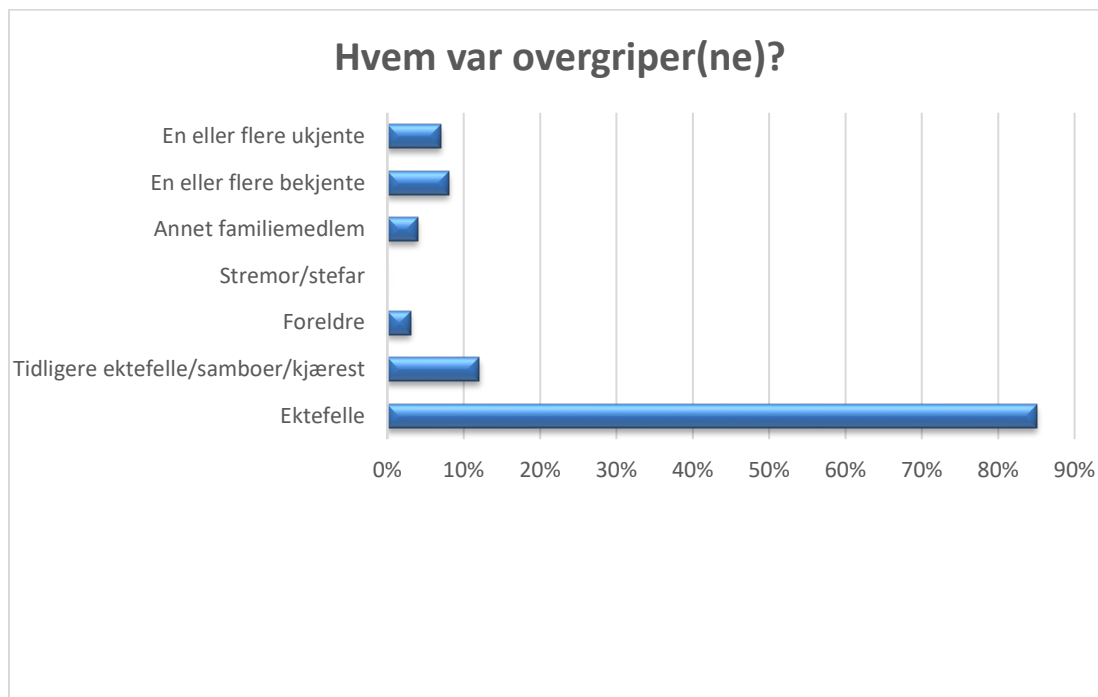
Er en eller begge av beboerens foreldre født i utlandet?

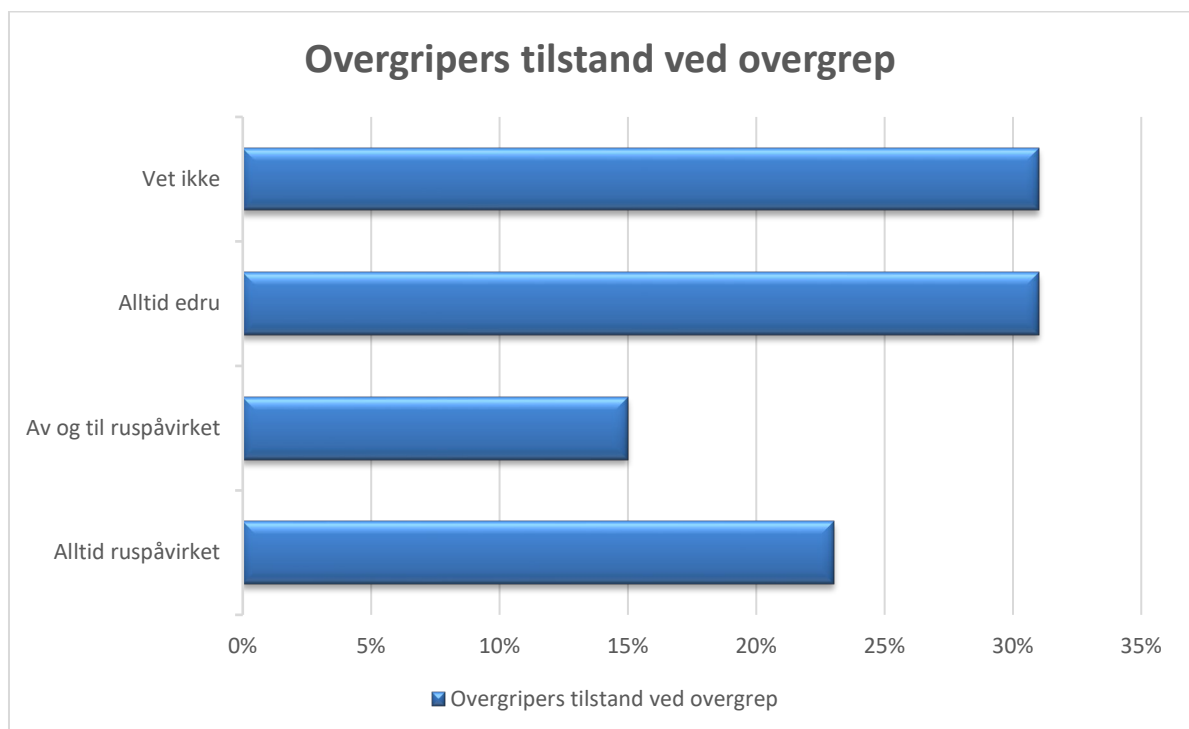
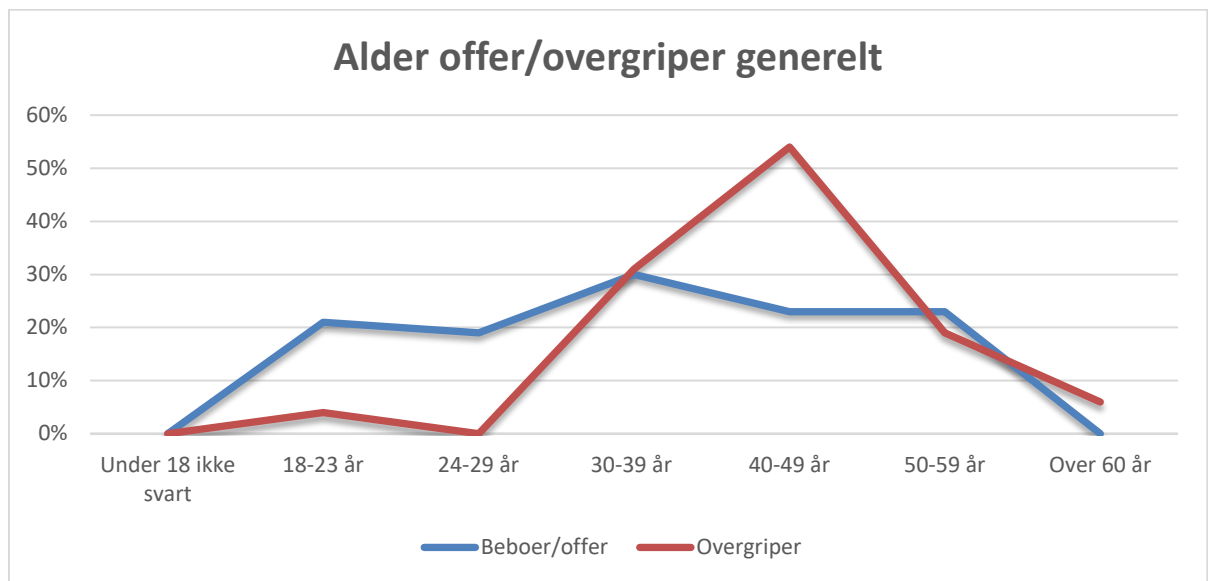

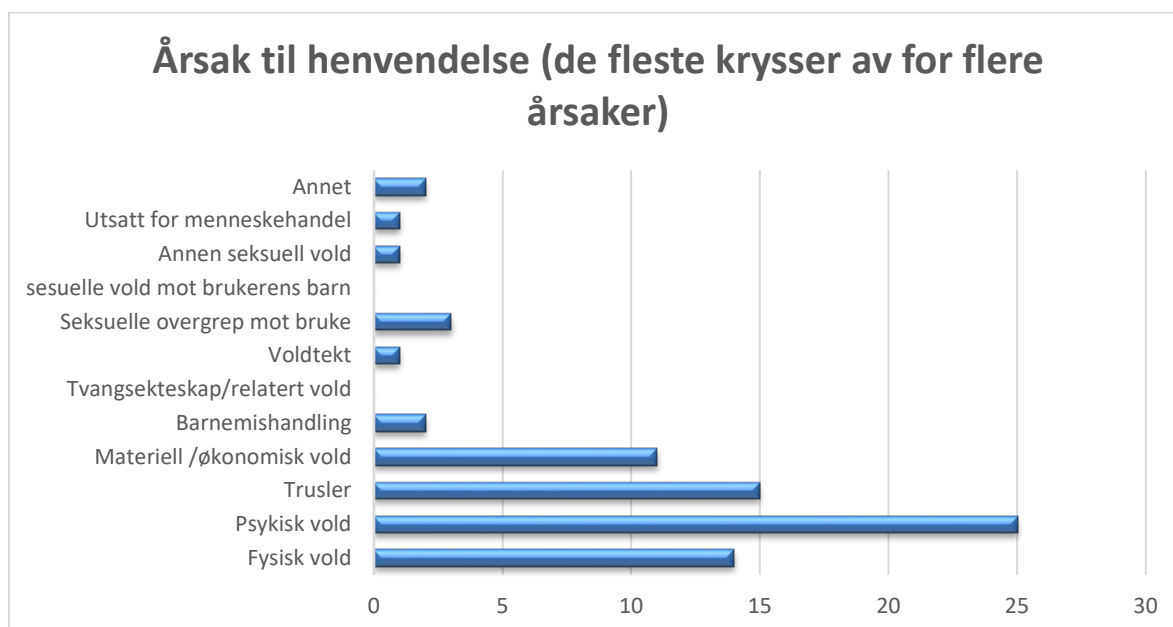

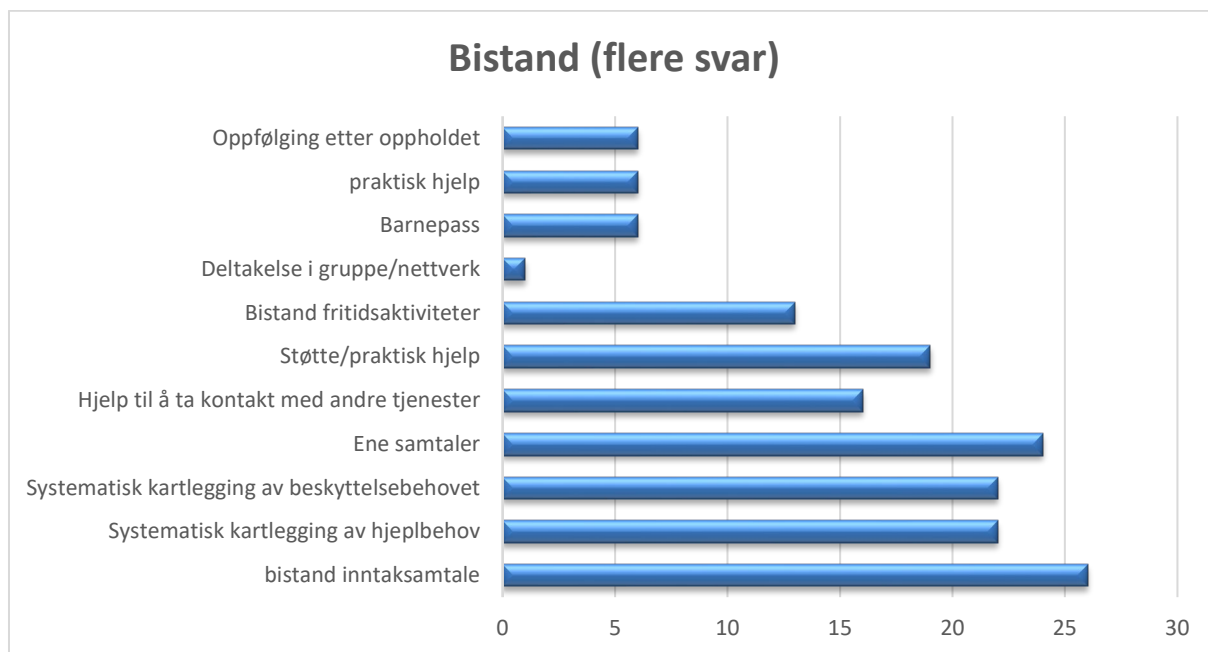
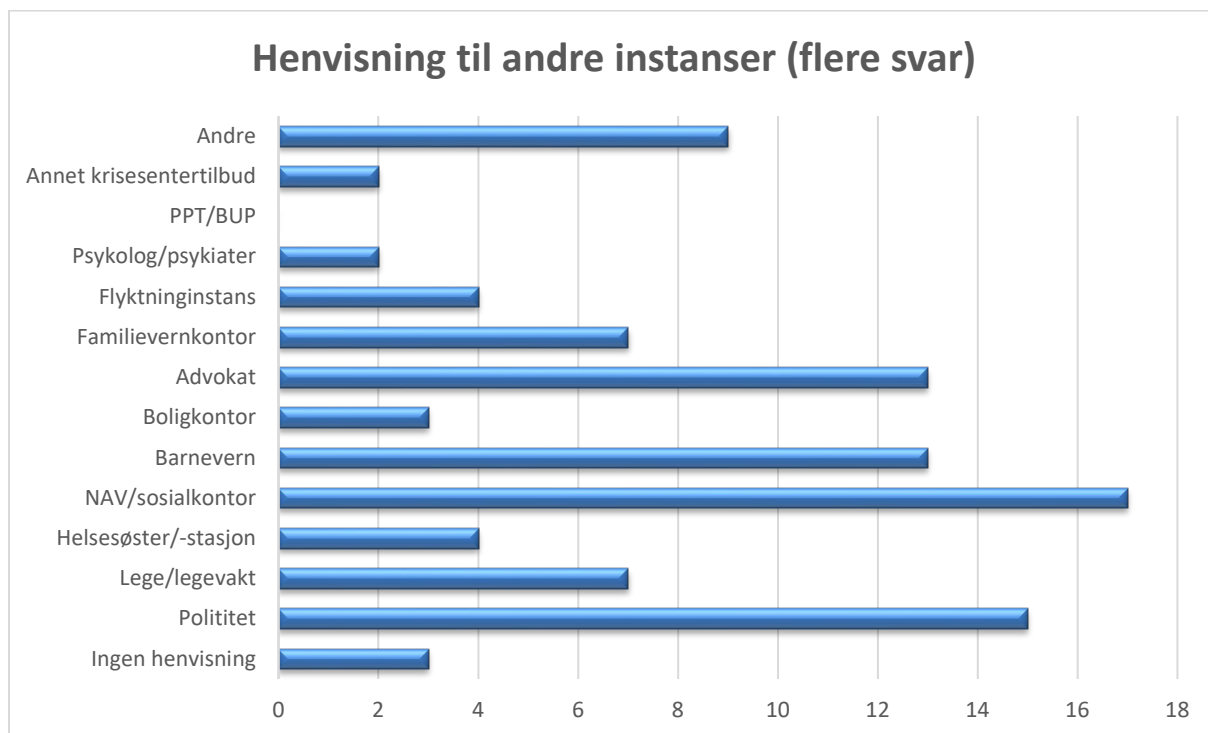

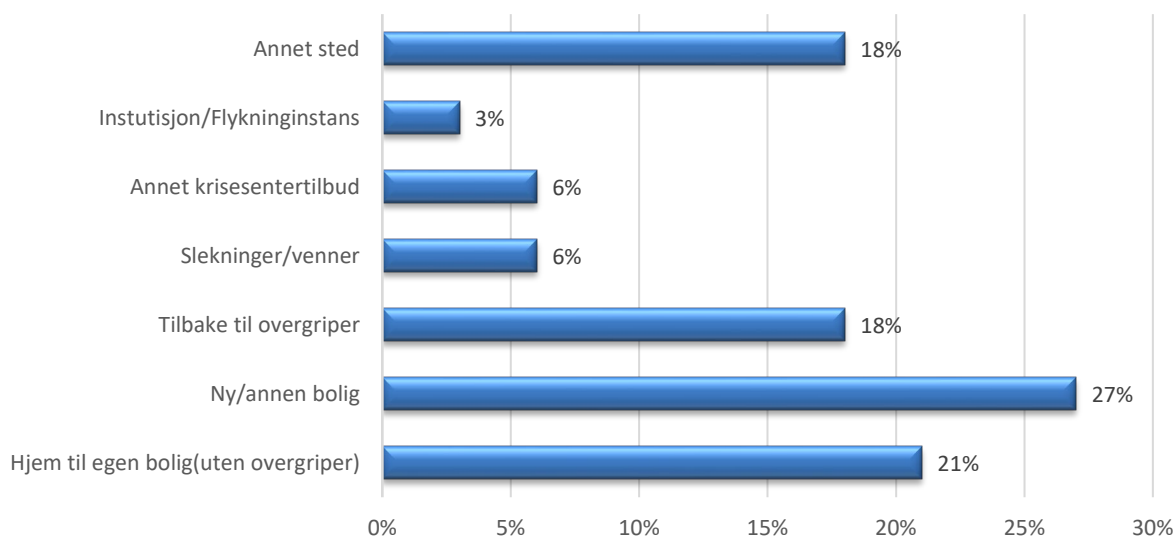

Hvor drar beboeren etter oppholdet ved krisesentertilbudet?

Statistikk Dagbrukere

Dagbrukers kjønn

